

Sýning Karvel Gränz

Myndlist

Bragi Ásgeirsson

Það er með sanni nokkuð sérstæð sýning er þessa dagana gistir Ásmundarsal við Freyjugötu. Þrítugur maður, Karvel Gränz að nafni, sýnir þar 53 myndverk í blandaðri tækni og veit ég ekki betur en að þetta sé hans fyrsta einkasýning. Karvel hefur unnið við húsamálun, numið módelteikningu hjá Hring Jóhannssyni og dvalið erlendis á árunum 1979–82. Þar ytra kom að því, að Karvel þurfti að hjarga sér sem götumálari í Kaupmannahöfn og Amsterdam, og segir í sýningarskrá að þá hafi myndlistarferill hans hafist fyrir alvöru.

Þetta verður að teljast all óvenjulegur ferill Íslendinga, sem leggur út á listabrautina, a.m.k. veit ég ekki um neinn annan er fengið hefur listablossann við þá iðju er götumálverk nefnist. Slíkir geta íðulega verið alveg þærilega snjallir en iðja þeirra felst öðru fremur í því að skemmta vegfarendum og er í

flestum tilvikum í órafjarlægð frá myndrænni rökræðu í tíðinni.

Það er satt að segja tölurverður viðvæningsbragur á tæknilegu hliðinni hjá hinum unga manni, enda er hann mjög lítið skólaður, eitt námskeið í myndlistarskóla segir harla lítið á lista- brautinni. Eftir sýningunni að dæma er Karvel Gränz öðru fremur maður hugarflugs, hugaróra og drauma, er hefði gott af því að koma niður á jörðina og horfast í augu við raunveruleikann. Á sýningunni eru auk málverkanna nokkrar teikningar utan skrár, sem eiga að sýna hugsanlegt útlit og lögmál fljúgandi disks. Hér er ég ekki alveg með á nótnum en máski er þetta merkilegasti hluti sýningarinnar. Nöfn myndanna eru og mjög fjarræn, „eksotísk“, og vísa til áhuga á hinu dulræna og yfirsíkvitlega.

Af sýningunni verður ekki mikið ráðið um myndræna hæfileika gerandans, um það sker framtíðin úr, en hann mætti að ósekju rannsaka lögmál málverksins af jafn mikilli atorku og lögmál fljúgandi diska.

Útlit fyrir mikla verðskerðingu á mjólk:

Framleiðsluaukning vegna mikillar og óeðlilegrar kjarnfóðurnotkunar

Mjólkurframleiðslan hefur aukist mjög undanfarna mánuði, eins og kunnugt er, svo mjög, að með sömu aukningu út verðlagsárið verða framleiddar 10–12 milljónir lítra af mjólk umfram innanlandsneyslu. Þessi aukning er talin stafa af mikilli og óeðlilegri kjarnfóðurgjöf.

Á síðasta fundi Framleiðsluráðs landbúnaðarins voru mjólkurframleiðslumálin mikið rædd og samþykkt ályktun þar sem sagt er að „slik umframframleiðsla muni leiða af sér mikla skerðingu á verði mjólkur til framleiðenda á

þessu verðlagsári,“ og bændur hvattir til að draga eins mikið úr kjarnfóðurnotkun og nokkur kostur er. Gunnar Guðbjartsson, framkvæmdastjóri Framleiðsluráðs, sagði í samtali við blaðamann, að kjarnfóðurnotkunin hefði aukist óeðlilega mikið undanfarna mánuði. Aukningin hefði ekki eingöngu orðið á óþurrka- svæðunum, heldur um land allt. Taldi hann, að kjarnfóðurkaup bænda hefðu aukist undanfarna mánuði um 20–30%. Frá 1. september sl. jókst kjarnfóðursalan hjá Mjólkurfélagi Reykjavíkur til

dæmis um 23%, 25% hjá Kaupfélagi Borgfirðinga og 14% hjá SÍS. Sagði Gunnar, að svo virtist sem bændur hefðu treyst á að verðskerðingu yrði ekki beitt á þessu ári, en það væri mikill misskilningur, því ekki yrði hjá því komist miðað við þessa miklu aukningu.

Í ályktun Framleiðsluráðs segir, að bændur megi búast við að fá lítið eða ekkert fyrir mjólk umfram búmark og að mikil verðskerðing komi að minnsta kosti á mjólk, sem er umfram 90% af búmarki.

SAMVINNUM SÖLUBOÐ

 SNAP	KORNFLÖGUR 500 gr
 SNAP	KORNFLÖGUR 1000 gr
 HONIG	MAKKARÓNUR 250 gr
 HONIG	SPAGHETTÍ 250 gr
 Top Kick	SÚKKULAÐI- DRYKKUR 400 gr
LENI	SALERNIS- PAPPÍR
...vöruverð í lágmarki	

armagn til að vekja upp umræður á Norðurlöndum um stöðu myndlistar, innbyrðis þróun hennar og framtíð. En það hefur henni ekki tekist, því að lítið er um ítarlega umfjöllun né úttekt á þessum atriðum í umfjöllun listrýna. Þó kemur hin finnska Marja-Terttu Kiviranta, inn á þetta svið, er hún spyr: „Og því ekki eitthvað ákveðið þema, t.d. expressjónismann í norrænni list eða jafnvel kynlífið. Jafnvel hreinskilið dirfskufullt þema líkt og náttúra, kynlíf, brennivín, því að margir eru uppteknir af þessu í listinni á Norðurlöndum, — og ekki gleyma konunni. Menn hefðu átt að marka sér ótvírætt, djarft þema, alveg hiklaust. Jafnvel hræðslan við ofverndun í þjóðfélaginu virkar lamandi á manninn. Og af hverju ekki „Hræðslan í norrænni list“, vist er nægilegt til af gráti og gnístran tanna hér. Sýningin er eingöngu skyldurækin samantekt, ein af mörgum svipuðum sýningum“.

Annar gagnrýnandi minnst á það, að á fundi gagnrýnenda á Norðurlöndum í Helsingfors hafi listfræðingur nokkur staðið upp og óskað eftir persónulegri norrænni myndlist. Af málflutningi hans að ráða mátti þó helst álykta, að hann vildi að listamenn yrðu persónulegir á bandarísku! — Hér mætti og bæta við frönsku, þýsku, hollensku — já, því ekki það.

Það fór illa í ýmsa viðkvæma á Norðurlöndum, er bandarískur áhrifavaldur í gagnrýnandastétt talaði af litilsvirðingu um nor-

ræna nútímalist og taldi engar líkur á því, að listheimurinn yrði fyrir áhrifum af slíkri útkjálkalist. Rétt er, að fæst blómstrar meira en minnimáttarkenndin í norrænni myndlist (og þá einkum hjá listfræðingum) og verður svo, þangað til að við förum að rækta eitthvað samnorrent. Halda miklar sýningar, er tekið verður eftir á meginlandinu. Menning okkar stendur föstum fótum í nútíð og fortíð og við höfum svo ótal margt, sem hvergi fyrirfinnst annars staðar í heiminum, og því skyldum við þá ekki rækta þessi sérkenni í stað þess að gera lítið úr þeim? Vera gefendur líkt og Munch, Strindberg og Ibsen, en ekki auðmjúkir þiggjendur, er fá klapp á öxlina, ef við meðtökum línurnar, sem alþjóðlegir listabráskarar hafa lagt blessun sína á.

Að sjálfsgöðu eigum við svo á öllum tímum í sögu okkar að vera opnir fyrir ferskum áhrifum úr öllum áttum, brjóta þau undir persónuleika okkar, hinn ramma seð norræns anda.

— Auðvitað eru margir ljósir punktar á sýningunni, en að henni skoðaðri í nokkur skipti sækir sú tilhugsun of fast á, að hægt væri að setja upp fjölmargar sýningar af sama gæðaflokki og jafnvel miklu sterkari. Það er og almenn skoðun gagnrýnenda og jafnvel aðstandenda sýningarinnar. Og þá ætti engan að undra, þótt almenningur streymi ekki á sýninguna, sala sé í lágmarki og ládeyða einkenni fyrirtækið með latneska nafninu Borealis.